

Program

**de activitate al candidatului la concursul
de suplinire a funcției de director al
Institutului de Cercetări Juridice și
Politice al AȘM**

**Valeriu Cușnir,
Prof. Univ., Dr. Hab.**

I. PRELIMINARII

Institutul de Cercetări Juridice și Politice (ICJP) al Academiei de Științe a Moldovei - organizație de drept public din sfera științei și inovării, creat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.270 din 18.04.2013.

ICJP revine un rol aparte - prin cercetarea științifică în domeniul științelor juridice, politice și sociologice să contribuie la soluționarea celor mai stringente probleme privind dezvoltarea politică și socială a țării.

Scopul primordial al ICJP

Efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative în domeniul dreptului, securității naționale și ordinii publice, relațiilor internaționale, reintegrării țării și integrării europene precum și dezvoltarea socială și politică a societății contemporane din Republica Moldova.

II. OPORTUNITĂȚI DE CERCETARE A PROCESELOR SOCIAL- POLITICE DIN ȚARĂ

Oportunități de cercetare

- existența unui regim secesionist în raioanele de Est ale Republicii Moldova știrbesc din suveranitatea statului și periclitează securitatea națională;
- escaladarea conflictului armat din Ucraina - țară vecină - amenințare gravă în regiune;
- creșterea criminalității și activitatea ineficientă a organelor de ordine publică generează instabilitate și insecuritate;
- regimul de embargo, impunerea de taxe privind comerțul cu Federația Rusă prejudiciază statul și producătorul autohton;

- elita politică națională nu corespunde așteptărilor majorității cetățenilor;
- avansarea decalajului dintre diferite pături sociale și lipsa unei colectivități mijlocii dezvoltate;
- intervenția statului în sfera relațiilor economice nu este în corelație cu spiritul principiilor economiei de piață
- justiția națională implică restanțe (lipsa încrederii în justiție, corupția în justiție, cazurile pierdute la CtEDO);

- delimitarea vagă a competențelor dintre administrația publică centrală și administrația publică locală;
- prezența unui proces legislativ de amploare, dar nu este pe măsură și funcționalitatea legilor;
- restanțe privind accesul la informație și monopolizarea mass-media;
- discrepanțele dintre cadrul juridic european și legislația și jurisprudența națională;

O oportunitate aparte ține de aderarea comunității științifice din Republica Moldova la spațiul european de cercetare, fapt care urmează a fi valorificat prin inițierea proiectelor științifice, în comun cu partenerii, în cadrul Programului „Orizont-2020”. În acest context, se impune extinderea sferei de cooperare cu partenerii din Europa, CSI și din alte state.

III. OBIECTIVE STRATEGICE

- asigurarea gestionării raționale a resurselor umane, financiare și materiale în scopul sporirii eficienței utilizării lor în cercetare;
- concentrarea resurselor umane, financiare și materiale în domeniile de cercetare: a dreptului, securității naționale, ordinii publice, a relațiilor internaționale, a reintegrării țării și integrării europene;
- sporirea impactului cercetărilor științifice în domeniul social-politic asupra dezvoltării, educației și modernizării societății contemporane.

IV. DIRECȚII PRIORITARE CE NECESITĂ ASISTENȚĂ ȘTIINȚIFICĂ

- Dezvoltarea cadrului juridic și instituțional și valorificarea opțiunii de integrare europeană a Republicii Moldova;
- Reformarea sectorului de securitate națională; reforma judiciară; reforma constituțională; reforma electorală;

- Soluționarea diferendului transnistrean;
- Dezvoltarea societății civile și a colectivității mijlocii;
- Inițierea sondajelor operative (call-center);
- Consolidarea coeziunii interetnice;
- Ordinea publică, prevenirea și combaterea criminalității și fenomenului corupției.

Obiective de realizat:

- Cercetarea structurii sociale a colectivității din țară;
- Cercetări privind fundamentarea unor soluții fezabile de reglementare a conflictului din raioanele de est ale Republicii Moldova;
- Analiza și evaluarea sectorului național de securitate;
- Analiza și evaluarea științifică a reformelor instituționale și de drept, funcționalității organelor puterii de stat și regimului de protecție a drepturilor omului;

- Evaluarea științifică a politicii externe a Republicii Moldova după adoptarea Declarației de Independență;
- Cercetări științifice privind relațiile interetnice;
- Analiza criminologică a infracționalității și elaborarea recomandărilor științifice privind măsurile de ameliorare;
- Cercetări privind ocrotirea juridico-penală a procesului electoral;
- Cercetări sociologice operative de tip *call-center* .

Obiective adiacente:

- pregătirea cadrelor de înaltă calificare în domeniile dreptului, sociologiei și științelor politice;
- oferirea consultanței științifice autorităților publice, centrale și locale;
- avizarea proiectelor de legi și a altor acte normative privind domeniul politic, social și cultural la solicitarea autorităților publice;
- contribuții la perfecționarea cadrului normativ în domeniul cercetării prin masterat și doctorat;

Obiective și activități de neamânat:

- elaborarea proiectelor instituționale și participarea la concursuri pentru perioada 2015-2018;
- elaborarea unor proiecte cu finanțare extrabugetară (în comun cu Ministerul Justiției, Camera de Comerț și Industrie) privind dezvoltarea instituțiilor de drept, în speță a arbitrajului comercial, precum și proiecte speciale cu finanțare externă;

- elaborarea de propuneri în vederea ajustării cadrului normativ privind desfășurarea, în baza contractelor încheiate cu persoane juridice și fizice, activității de consultanță, de avizare și expertizare contra plată;
- optimizarea structurii ICJP în vederea valorificării mai eficiente a potențialului cercetătorilor și perfecționării actului managerial;
- consolidarea potențialului uman al Centrului de Cercetări Strategice din cadrul ICJP.

**V. CADRUL JURIDIC ȘI
MANAGERIAL PRIVIND
ÎNDEPLINIREA SARCINILOR
ȘI FUNCȚIILOR
INSTITUTULUI DE
CERCETĂRI JURIDICE ȘI
POLITICE AL AȘM**

Atribuțiile directorului sunt stipulate în mod expres în limitele art. 138 din Cod și precizate în art. 74 al Statului Institutului de Cercetări Juridice și Politice;

- Norma expusă la lit. a), art.138 din Cod și alin.1) pct.74 din Statut: „**Directorul** organizației din sfera științei și inovării **realizează managementul** organizației și asigură funcționarea ei eficientă în baza statutului și a contractului individual de muncă”;
- Prevederea de la lit. m) a art.138 din Cod, respectiv alin.13, pct.74 din Statut: „**Directorul este responsabil** de eficiența activității organizației, de buna administrare a resurselor umane, materiale și financiare, conform legislației în vigoare”.

Rezumativ, în doctrină, managementul înseamnă „arta de a conduce,” iar „arta” la rândul său presupune competență profesională, capacități de organizare, calități personale adecvate și experiență.

Prioritățile

- susținerea și promovarea programului „Cercetare performantă în serviciul societății” lansat la adunarea generală a Asambleei Academiei de Științe a Moldovei din 17.04.2014;
- descentralizarea actului managerial și sporirea rolului directorilor de proiecte, conducătorilor de secții;

- mediatizarea mai pe larg a rezultatelor cercetării științifice;
- ridicarea imaginii ICJP, prin intermediul intensificării cooperării științifice cu entitățile similare din statele UE, CSI și din alte regiuni;
- sporirea relevanței sociale a cercetării științifice din cadrul AȘM, ICJP, prin operarea unor studii analitice tematice, pluridisciplinare, în mod operativ, privind cele mai recente evenimente sociale, politice, juridice și punerea în circuitul public al rezultatelor acestora recurgându-se la mijloacele moderne de comunicare;

- perfecționarea cadrului normativ al organizației din sfera științei și inovării (ICJP);
- reconceptualizarea sistemului de selectare a cadrelor de cercetători științifici;
- rezervele interne – condițiile de muncă a cercetătorilor, programul zilei de muncă, dotarea cu mijloace (calculatoare, imprimante etc.), relațiile de comunicare în colectiv, atmosfera psihologică - care urmează a fi în centrul atenției directorului, echipei de conducere.

Principii în activitatea managerială

- *adoptarea deciziilor în conformitate cu standardele etice;*
- *transparență deplină în utilizarea resurselor materiale și financiare;*
- *atragera tinerilor în cercetare, stimularea, susținerea și promovarea lor;*
- *susținerea și stimularea performanței.*

*„Un conducător trebuie să țină minte
trei lucruri: mai întâi că el conduce
oameni; al doilea, că îi conduce după
legi, și al treilea, că nu conduce
totdeauna”.*

[Agathon, la Stobaeus, *Flor.*, 46, 24]